

Z okazji Światowego Dnia Autyzmu 31.03.2016r. o godz. 13.00 w naszej placówce odbyło się spotkanie szkoleniowe dla kadry kierowniczej i nauczycieli elbląskich przedszkoli poświęcone propagowaniu wiedzy o Autyzmie. Wielu ekspertów podkreśla, że autyzm jest obecnie najczęściej występującym zaburzeniem rozwojowym.Celem spotkania było przygotowanie rekomendacji do dalszych działań w kierunku budowania systemowego podejścia w zakresie pomocy dzieciom z całościowymi zaburzeniami rozwoju, a w szczególności dzieciom z Autyzmem i Zespołem Aspergera.Podczas spotkania uczestnicy zapoznali się z wczesnymi oznakami, które mogą świadczyć o nieprawidłowościach w rozwoju dzieci z Autyzmem.
Specjaliści z naszej placówki podpowiadali, w jaki sposób można rozpoznawać zaburzenia i nieprawidłowości u dzieci. Dużym zainteresowaniem cieszył się panel dotyczący sposobu prowadzenia rozmowy z rodzicami, których dziecko wykazuje niepokojące symptomy lub zachowanieZachęcaliśmy do podejmowania współpracy z naszymi specjalistami, co może być pomocne w pracy z dzieckiem na terenie przedszkola, do którego uczęszcza. Uczestnicy poznali także zakres specjalistycznej pomocy dzieciom z Autyzmem świadczonej przez nasz Ośrodek, min.Terapię SAZ, Terapię Metodą Krakowską Integrację sensoryczną, Polisensoryczne doświadczanie.

Nasza placówka ma bogate doświadczenie w edukacji dzieci autystycznych, a od 10 lat realizujemy nowe zadanie w systemie oświaty jakim jest wczesne wspomaganie rozwoju. W ramach tego zadania staramy się tworzyć warunki do niesienia pomocy dzieciom autystycznym i ich rodzinom. Chcemy pomagać dzieciom jak najmłodszym, ponieważ czas ma znaczenie. Dla prawidłowego rozwoju dziecka znaczące są jego pierwsze lata życia, kiedy to postępuje uczenie się społeczne, językowe i poznawcze. Tego czasu nie można zmarnować. Objawy autyzmu zauważyć można już u 6- miesięcznych dzieci, bardziej widoczne symptomy są u dwulatków. Im szybciej zostaną zauważone niepokojące objawy i postawiona diagnoza, tym wcześniej można rozpocząć działania wspierające rozwój dziecka. Istnieje ścisły związek między wczesnym podejmowaniem odpowiednich działań terapeutycznych, a losami edukacyjnymi dzieci z autyzmem.

Edukacja rozumiana jest przez nas szeroko - uważamy, że człowiek uczy się przez całe życie – począwszy od chwili urodzin. Miejsc, gdzie dziecko może zdobywać potrzebną wiedzę i umiejętności jest wiele (dom, żłobek, klubiki, przedszkole, świetlica, ośrodek kultury). Bliskie jest nam myślenie, że za rozwój dziecka – poza rodziną – odpowiada cała lokalna społeczność. Dlatego dużą wagę przywiązujemy do współpracy z każdą instytucją czy organizacją, która działa lub chce działać na rzecz wspierania rozwoju małych dzieci w swoim najbliższym otoczeniu. Naszym zamiarem jest zintegrowanie różnych środowisk – instytucji, organizacji, osób, które mogą rozpoznawać wczesne oznaki nieprawidłowości jak też odpowiednio wspierać rozwój małego dziecka.

Co to jest wczesne wspomaganie rozwoju dziecka?

To bezpłatne, systematyczne zajęcia terapeutyczne mające na celu pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka. Pomoc podejmowana może być już od urodzenia i trwać do rozpoczęcia nauki w szkole. Zajęcia terapeutyczne uczą nowych umiejętności poprzez zabawę, ćwiczenia i aktywność. Mogą być prowadzone w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Niezbędna pomoc w przystosowaniu warunków w środowisku domowym do potrzeb dziecka. Pomoc, która jest wsparciem dla rodziny. Następuje zmiana roli rodziców. We wczesnym wspomaganiu rodzice pod okiem specjalistów nabywają kompetencje do właściwego wspomagania rozwoju swojego dziecka. Warunkiem objęcia dziecka wczesnym wspomaganiem jest posiadanie przez nie opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, którą wydaje poradnia psychologiczno – pedagogiczna.

Aby pomoc wczesnego wspomagania była udzielona jak najszybciej ważna jest diagnoza

Istnieje kilka powodów dlaczego wcześnie postawiona diagnoza i wczesne podjęcie działań terapeutycznych jest istotne dla dziecka

1. Nie dopuszcza się do narastania objawów, a także wtórnych uszkodzeń i zaburzeń rozwoju.
2. We wczesnym okresie rozwoju układ nerwowy charakteryzuje się wyjątkowo dużą plastycznością, dzięki czemu istnieje możliwość skutecznej korekcji zaburzonych funkcji.
3. Małe dzieci są bardziej podatne na stosowane wobec nich programy usprawniania oraz czynią postępy szybciej niż starsze.
4. Terapii nie utrudniają treści, których dziecko nauczyło się wcześniej lub co wykształciło w formie nawyków i stereotypii.
5. Rodzice małych dzieci są mniej wypaleni emocjonalnie oraz mają więcej entuzjazmu do poszukiwań i zmagań, jest w nich więcej nadziei na poprawę stanu dziecka.

W procesie dochodzenia do diagnozy musimy pamiętać o rodzicach.

Każdy Rodzic patrzy przede wszystkim z wielką miłością na swoje dziecko. Obok uczucia miłości pojawia się także obawa, czy dziecko rozwija się tak jak jego rówieśnik. Rodzic obserwują i porównują swoje dzieci. Pojawiają się wątpliwości. Opiekunowie nie wiedzą, czy zachowanie dziecka, które obserwują jest prawidłowe, czy nie. Moje dziecko nie przesypia nocy - czy to może być autyzm? Dziecko koleżanki patrzy ładnie i się uśmiecha. Moje dziecko mało się uśmiecha – czy to może być autyzm? Zadają sobie pytania, przeszukują Internet, pytają anonimowo na forach. Rodzice są zagubieni i przestraszeni. Nie wiedzą gdzie szukać pomocy i jednocześnie boją się tę pomoc uzyskać, czyli często potwierdzić swoje obawy. Rodzice pragną mieć zdrowe dzieci. Mogą nie wiedzieć lub ukrywać informacje o nieprawidłowościach rozwojowych swojego dziecka, mogą także im zaprzeczać. Nie powinniśmy się temu dziwić i poszukiwać odpowiedzi dlaczego tak jest.

Co możemy zrobić?

Dobrze zadać pytanie - Co mogę zrobić w tej sprawie? Czy potrafię rozpoznać wczesne oznaki nieprawidłowości rozwojowych u dziecka w wieku przedszkolnym? Jeśli nie, to czy wiem gdzie mogę zdobyć takie informacje. Czy potrafię rozmawiać z rodzicem dziecka, którego rozwój nie przebiega prawidłowo. Jeśli nie to kogo mogę poprosić o wsparcie w takiej rozmowie. Czy potrafię prawidłowo wspierać dziecko z problemami rozwojowymi, jeśli nie to z kim mogę w tym zakresie współpracować. Taka postawa świadczy o dużym wyczuciu i uważności na dzieci. Jako pedagodzy jesteśmy odpowiedzialni za dziecko i nie możemy przejść obok problemu. Naszym obowiązkiem jest każda reakcja, która pomoże dziecku. Często będzie to pomoc, do której rodzice będą musieli dojrzeć, często zbyt późna, bo dziecko utrwali pewne nieprawidłowości. Nie należy się tym zniechęcać. Jeśli nawet jedno dziecko uzyska dzięki nam pomoc możemy być z tego dumni, bo dzięki nam będzie miało szansę na sprawcze lub niezależne życie.

W trosce o rodziców uruchomiliśmy w Maluchu Punkt Konsultacyjny

W naszym punkcie konsultacyjnym rodzice, którzy są zaniepokojeni rozwojem swojego dziecka, a obawiają się wizyty w poradni lub dziecko jest bardzo małe może skorzystać z konsultacji. Konsultacja jedna lub kilka, może potwierdzić lub rozwiać wątpliwości rodziców odnośnie zauważonych problemów rozwojowych. Analizujemy każdy problem. Spotykamy się z rodzicami, których dzieci nie wykazują żadnych zaburzeń rozwojowych, ale rodzic woli się upewnić. To uważna troska o dzieci, nie przewrażliwienie. Podążamy za rodzicem, wczuwamy się w jego sytuację, emocje. Do takich spotkań z rodzicami mamy odpowiednie warunki, co jest bardzo ważne. Zapewniamy dyskrecję. Konsultacje przez nas organizowane nie zastępują diagnozy prowadzonej przez poradnie. Potrafią jednak uspokoić rodziców i pokierować ich dalej. Mamy świadomość, iż wcześnie wprowadzona interwencja wobec dziecka tym lepsze rezultaty.

Dzisiaj dużo się mówi o bezpieczeństwie dzieci w rozumieniu zagrożeń fizycznych. To jest oczywiście sprawa bardzo ważna, lecz należy podkreślić, że nie mniej ważne jest bezpieczeństwo w samym procesie edukacji. Bezpieczeństwo w edukacji rozumiane jako skoordynowane działania osób,

instytucji podejmowane wobec najmłodszych. Bo wcześnie zauważone problemy i wczesna interwencja terapeutyczna zwiększa szanse dziecka. Bezpieczeństwo w edukacji to także budowanie wiary w nasze nauczycielskie siły, poczucia pewności swoich kompetencji i świadomość własnych możliwości. Liczy się wiedza, ustawiczne doskonalenie umiejętności i systemowe działania podejmowane wobec najmłodszych. To jest nasz wspólny obowiązek. Działajmy wspólnie.

Joanna Hanke – wicedyrektor OSW nr 2